

Informacija o primjeni odluka Savjeta ministara Energetske zajednice u odnosu na primjenu Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine

I Uvod

Potpisivanjem Sporazuma o formiranju Energetske zajednice, Evropska unija i zemlje Jugoistočne Evrope su stvorile pravni okvir za uspostavljanje jedinstvenog regionalnog tržišta električne energije i gasa, sa krajnjim ciljem njegove integracije u tržište Evropske unije.

Skupština Republike Crne Gore je 26. oktobra 2006. godine ratifikovala ovaj Sporazum i time postala punopravna članica Energetske zajednice. Pored Crne Gore, Ugovorne članice Energetske zajednice su i Srbija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Makedonija, Albanija, Ukrajina, Gruzija i Moldavija.

Glavni ciljevi formiranja Energetske zajednice su povećanje sigurnosti snabdijevanja energijom, kroz privlačenje investicija u energetske sektor, povećanje korišćenja obnovljive energije i razvijanje tržišne konkurencije, uz unapređenje ekološke situacije. Pravni okvir Sporazuma o formiranju Energetske zajednice čini pravna tekovina Evropske unije, što znači da članice Energetske zajednice imaju obavezu da usaglase svoje zakonodavstvo sa direktivama i regulativa EU koje se odnose na električnu energiju, gas, obnovljive izvore energije, strateške rezerve naftnih derivata, konkurenciju, energetske efikasnost i zaštitu životne sredine.

II Odluke Savjeta ministara Energetske zajednice i uticaj na Termoelektranu Pljevlja

Savjet ministara je 24. oktobra 2013. godine usvojio odluku o implementaciji Direktive 2001/80/EC o ograničenju emisije određenih zagađivača u vazduhu iz postrojenja velikih ložišta. Član 12 Sporazuma zahtjeva od svake Ugovorne strane da implementira pravnu tekovinu iz oblasti zaštite životne sredine u skladu sa vremenskim okvirom za implementaciju ovih mjera datih u Prilogu II. Ovaj prilog definiše vremenski okvir za implementaciju Direktive 2001/80/EC do 31. decembra 2017. godine.

U skladu sa članom 4 Odluke postojeća postrojenja velikih ložišta (TE Pljevlja I) koja su počela sa radom prije 1. jula 1992. godine mogu biti izuzeta od ograničenja vrijednosti emisija ukoliko operater postrojenja (TE Pljevlja I) dostavi Sekretarijatu Energetske zajednice Deklaraciju o režimu rada TE Pljevlja I. Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) je preko nadležne institucije za energetiku, Ministarstva ekonomije, dostavila Sekretarijatu Deklaraciju kojom se opredijelila za OPT-OUT režim rada. Ovaj režim podrazumijeva rad termoelektrane sa postojećim emisijama u vazduh pod uslovom da postrojenje od 1.01.2018. do 31.12.2023. godine radi sa ograničenjem broja radnih sati, odnosno da 20 000 sati utroši u tom periodu. Plan radnih sati po godinama donosi EPCG – TEP.

U skladu sa ovim, EPCG se 25.12.2015. godine obratila Ministarstvu ekonomije sa izjašnjenjem o režimu rada postojećeg bloka TE Pljevlja I i iskazala oprijedjeljenje da za TE Pljevlja I odabere tzv. OPT-OUT režim rada. Ovaj režim predviđa da elektrana u periodu od 1.01.2018. godine do

31.12.2023. godine radi ukupno do 20.000 radnih sati za koje je ista izuzeta od obaveze od usklađenosti sa graničnim vrijednostima emisija.

Ministarstvo ekonomije je kao nadležni organ prihvatilo izjašnjenje EPCG o predmetnom režimu rada i o istom obavijestilo Sekretarijat Energetske zajednice dopisom Br. 01-105/15 od 30.12.2015. godine.

Savjet ministara Energetske zajednice je 14.10.2016. godine donio Odluku 2016/19/MC-EnC kojom se za postrojenja navedena u Aneksu I Odluke, među kojima je i TE Pljevlja I, odobrava tzv. OPT-OUT opcija tj. izuzeće od usklađenosti sa graničnim vrijednostima emisija u predmetnim periodu pod uslovima definisanim članom 1 Odluke.

Na sastanku Savjeta ministara održanog 14. oktobra 2016. godine, odobren je za TE Pljevlja zahtjev za opciju OPT – OUT. Nakon isteka pomenutih sati rada, TE Pljevlja I može nastaviti sa radom ukoliko postigne granične vrijednosti emisija iz Dijela 2 Priloga V Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama.

U narednom periodu Ministarstvo ekonomije će uz konsultacije sa operaterima postrojenja, i drugim nadležnim organima uz saradnju sa Sekretarijatom Energetske zajednice posebno voditi računa o načinu transponovanja predmetne odluke u Direktivu 2010/75/EU a naročito u kontekstu tretiranja bloka I TE Pljevlja, nakon realizacije projekta ekološke rekonstrukcije, kao postojećeg postrojenja. Takođe je potrebno u komunikaciji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Agencijom za zaštitu prirode i životne sredine tokom izrade nove zakonske regulative vezane za granične vrijednosti emisija i imisija sagledati i optimalne rokove primjene novousvojenih graničnih vrijednosti emisija u Crnoj Gori.

U skladu sa Zakonom o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine ("Službeni list CG", broj 42/15) industrijska postrojenja su u obavezi da pribave integrisanu dozvolu za rad. Rok za pribavljanje integrisane dozvole je 1. januar 2018. godine. Takođe, u skladu sa Zakonom, rok za dostavljanje Zahtjeva za dobijanje iste je 1. januar 2017. godine. EPCG – TE Pljevlja I su u zakonski predviđenom roku dostavili Agenciji za zaštitu životne sredine Zahtjev za dobijanje integrisane dozvole.

Kako je jedan od uslova za izdavanje dozvole i stav Vlade Crne Gore po pitanju saglasnosti sa predloženim režimu rada TE Pljevlja I, ovom informacijom je neophodno da se Vlada izjasni.

III Nova Odluka Evropske unije 2017/1442 o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za velika postrojenja na sagorijevanje

Usvojena Odluka (EU) 2017/1442 od jula 2017. godine, u skladu sa Direktivom 2010/75/EU, predviđa različite granične vrijednosti emisija, ekoloških i ostalih parametara za nova i postojeća postrojenja. Samom Odlukom, nova i postojeća postrojenja su definisana na sljedeći način:

- Novo postrojenje je postrojenje za sagorijevanje kojem se prvi put nakon objave ovih zaključaka o NRT izdaje dozvola na lokaciji postrojenja ili potpuna zamjena uređaja za sagorijevanje na postojećim temeljima nakon objave ovih zaključaka o NRT
- Postojeće postrojenje je postrojenje za sagorijevanje koji nije novi uređaj.

U narednom periodu Ministarstvo ekonomije će u saradnji sa operaterima postrojenja i drugim nadležnim organima, uz konsultacije sa Sekretarijatom Energetske zajednice posebno voditi računa o načinu prenošenja predmetne Odluke u skladu sa Direktivom 2010/75/EU, a naročito u

kontekstu tretiranja bloka I TE Pljevlja, nakon realizacije projekta ekološke rekonstrukcije, kao postojećeg postrojenja. Takođe, je potrebno u komunikaciji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Agencijom za zaštitu prirode i životne sredine tokom izrade nove zakonske regulative, koja se odnosi na granične vrijednosti emisija i imisija, sagledati i optimalne rokove primjene novousvojenih graničnih vrijednosti emisija u Crnoj Gori.

Na osnovu izloženog, predlažemo Vladi da donese sljedeće zaključke:

1. Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ . godine, je usvojila je Informciju o primjeni Odluke Savjeta ministara Energetske zajednice D/2013/05Mc-EnC u odnosu na primjenu Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine.
2. Vlada Crne Gore je saglasna sa primjenom Odluka Savjeta ministara Energetske zajednice D/2013/05/MC-Enc i D/2013/06/MC-EnC o pravilima implementacije Poglavlja III, Aneksa V, čl. 72(3)-(4) Direktive 2001/80/EC o industrijskim emisijama i implementaciji Direktive 2001/80/EC i primjenom Odluke D/2016/19/MC-EnC o odobravanju izuzezeća elektrana od usklađivanja sa graničnim vrijednostima emisija utvrđenih Direktivom 2001/80/EC.
3. Preporučuje se Agenciji za zaštitu životne sredine da prilikom donošenja odluke o izdavanju integrisane dozvole za rad uzme u obzir stav Vlade iz tačke 2 ovih zaključaka.
4. Zadužuje se Ministarstvo ekonomije da u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Agencijom za zaštitu prirode i životne sredine, uz konsultacije sa Sekretarijatom Energetske zajednice posebno vodi računa o načinu prenošenja Odluke (EU) 2017/1442 o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za velika postrojenja na sagorijevanje, u skladu sa Direktivom 2010/75/EU, a naročito u kontekstu tretiranja bloka I TE Pljevlja, nakon realizacije projekta ekološke rekonstrukcije kao postojećeg postrojenja, i da tokom izrade nove zakonske regulative sagleda i optimalne rokove primjene novousvojenih graničnih vrijednosti emisija u Crnoj Gori.
5. Zadužuju se Ministarstvo ekonomije i Ministarstvo održivog razvoja i turizma da o daljim aktivnostima informišu Vladu.